

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 35P/26/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1320208547
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:1320208547.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou vo veci starostlivosti súdu maloleté dieťa: Y. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXX/X, Y., t.č. A. XXX, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny H., dieťa rodičov - matka: S. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXX/X, Y., a otec: neuvedený, o vyslovenie osvojiteľnosti, pozbavenie matky výkonu rodičovských práv a povinností a ustanovenie poručníka, takto

rozhodol:

- I. Súd v y s l o v u j e osvojiteľnosť maloletého Y. B., narodeného dňa XX.XX.XXXX.
- II. Súd p o z b a v u j e matku maloletého výkonu rodičovských práv a povinností.
- III. Súd u s t a n o v u j e maloletému Y. za poručníka Y. Y., J.: XX XXX XXX, B. XXX XX Y., ktorý je povinný zabezpečovať výchovu maloletého dieťaťa, zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok, ako aj predkladať súdu dvakrát ročne, k 30.06. a k 31.12. každého roka, správu o osobe maloletého dieťaťa a správu o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa.
- IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 10.11.2021 bol tunajšiemu súdu s poukazom na uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 3NcC/13/2021-82 zo dňa 30.09.2021 (podľa ktorého vo veci zverenia maloletého dieťaťa do predosvojiteľskej starostlivosti je príslušným tunajší súd), postúpený návrh procesného opatrovníka na vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa, na pozbavenie matky výkonu rodičovských práv a povinností a ustanovenie poručníka maloletému dieťaťu.

2. Návrh bol odôvodnený tým, že maloletý nemá otca uvedeného a matka sa toho času zdržiava na neznámom mieste. Matka mala 4. graviditu, svoje dve deti má zverené do NOS. Podľa Obce Y. matka dala svoje tretie dieťa na adopciu, avšak o treťom dieťati nemajú žiadne informácie, nie je u nich vedená dokumentácia. Matka sa od pôrodu o maloletého nezaujímal, nenechala na seba žiaden kontakt, svojvoľne opustila nemocnicu, verbálne vyjadrila súhlas na adopciu. Matka sa od XX.XX.XXXX žiadnym spôsobom nezaujímal o svoje dieťa. Boli kontaktovaní aj príbuzní matky, avšak o dieťa nemajú záujem. V najlepšom záujme dieťaťa je to, aby súd vyslovil osvojiteľnosť a matku pozbavil rodičovských práv a povinností mimo vyživovacej povinnosti voči maloletému.

3. Ako dôkazy navrhovateľ predložil rodný list maloletého dieťaťa, Oznámenie CDR A. zo dňa 07.09.2020, uznesenie OS F. B. č.k. 5P/32/2020-35 zo dňa 10.08.2020, uznesenie OS F. B. č.k. 5P/32/2020-16 zo dňa 15.07.2020, návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti zo dňa 28.08.2020, úradné záznamy zo dňa 09.07.2020, 29.07.2020.

4. Matka sa k návrhu nevyjadrila.

5. Procesný opatrovník sa na pojednávaní vyjadril, že maloletý sa od XX.XX.XXXX už nachádza reálne v starostlivosti manželov, ktorí do budúcnosti majú o neho záujem o osvojenie. Matka o dieťa neprejavuje záujem, s tým, že boli splnené podmienky na vyslovenie osvojiteľnosti. Zdravotný stav maloletého je dobrý, je adaptovaný v novej rodine. Procesný opatrovník nemá námietky voči ustanoveniu Obce Y. za poručníka.

6. Obec Y. na pojednávaní uviedla, že súhlasí s vyslovením osvojiteľnosti maloletého, ako aj s ustanovením za poručníka.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinami predloženými navrhovateľom, ako aj rodným listom na čl. 29, výsledkom el. lustrácie maloletého v Registri obyvateľov a uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 11P/66/2020-50 zo dňa 03.12.2020, keď pojednával v neprítomnosti matky, ktorá mala predvolanie doručené (čl. 66), svoju neprítomnosť neospravedlnila, o odročenie pojednávania nežiadala, pričom súd zistil nasledovný skutkový stav:

8. Matka po pôrode opustila maloletého, o ktorého odvtedy nejaví žiaden záujem a zdržiava sa na neznámom mieste. Otec maloletého nie je v rodnom liste uvedený. Maloletý bol uznesením Okresného súdu F. B. č.k. 5P/32/2020-16 zo dňa 15.07.2020 neodkladným opatrením dočasne umiestnený do E. pre deti a rodiny A.. Následne bolo uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 11P/66/2020-50 zo dňa 03.12.2020 nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola E. pre deti a rodiny A. uložená povinnosť odovzdať maloletého dočasne do starostlivosti budúcich osvojiteľov, kde sa maloletý aj nachádza.

9. Podľa § 101 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), na osvojenie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Rovnako potrebný na osvojenie je súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolať súhlas možno len do času, kým nie je maloleté dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

10. Podľa § 102 ods. 1 písm. b) ZR, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka.

11. Podľa § 102 ods. 3 ZR, súhlas na osvojenie v prípadoch uvedených v odseku 1 dáva opatrovník, ktorý bol osvojovanému maloletému dieťaťu ustanovený v konaní o osvojenie. Na ustanovenie opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia opatrovníka zaniká vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

12. Podľa § 102 ods. 4 ZR, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

13. Podľa § 137 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

14. Podľa § 138 ods. 1 CMP, účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia.

15. Podľa § 38 ods. 4 ZR, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

16. Podľa § 39 ods. 1, 2 a 4 ZR, ak súd rozhodol o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu iba vo vzťahu k jednému z rodičov, vykonáva rodičovské

práva a povinnosti v plnom rozsahu druhý rodič. (1) Ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloleťmu dieťaťu poručníka. (2) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloleťmu dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká. (4)

17. Podľa § 56 ods. 1 až 3 ZR, ak obaja rodičia maloleťého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloleťmu dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. (1) Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleťé dieťa. Ak sa poručník o maloleťé dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu. (2) Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje. (3)

18. Podľa § 57 ods. 3 ZR, ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloleťých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu. (3)

19. Podľa § 58 ods. 1 až 7 ZR, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloleťého dieťaťa a správy o maloleťom dieťati. Pri výkone správy majetku maloleťého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis. (1) Správa o nakladaní s majetkom maloleťého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloleťom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách. (2) Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloleťého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloleťého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu. (3) Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí. (4) Za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloleťého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody. (5) Po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloleťého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva. (6) Medzi poručníkom a maloleťým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť. (7)

20. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že sú splnené podmienky pre vyslovenie osvojitelnosti maloleťého dieťaťa. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že matka počas najmenej dvoch mesiacov po narodení maloleťého neprejavila o dieťa žiadny záujem, pričom jej v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka (§ 102 ods. 1 písm. b) ZR). Z uvedeného dôvodu bola splnená podmienka pre vyslovenie osvojitelnosti maloleťého vo výroku I. rozsudku, čo znamená, že na prípadné osvojenie maloleťého nebude potrebný súhlas matky.

21. Matka maloleťého neprejavuje o maloleťé dieťa žiaden záujem, nestará sa o neho, nevychováva ho, riadne ho neživí, ani neplní svoju vyživovaciu povinnosť, t.j. nezaujímá sa o uspokojovanie potrieb maloleťého, a teda vôbec si neplní rodičovské povinnosti. Vzhľadom na to, že matka dlhodobo hrubým spôsobom zanedbáva svoje rodičovské povinnosti, rozhodol súd v zmysle § 38 ods. 4 ZR o pozbavení matky výkonu jej rodičovských práv a povinností vo výroku II. rozsudku.

22. Súd dodáva, že rozhodnutie o pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností nemá vplyv na vyživovaciu povinnosť matky k dieťaťu, a teda jej vyživovacia povinnosť k maloleťmu dieťaťu naďalej trvá.

23. Z dôvodu, že súd rozhodol o pozbavení matky výkonu jej rodičovských práv a povinností, ustanovil maloleťmu vo výroku III. rozsudku v súlade s § 39 ods. 2 ZR a § 56 ods. 1 ZR poručníka, a to Y., v ktorej obci má maloleťý trvalý pobyt a ktorá obec s ustanovením za poručníka vyslovila na pojednávaní súhlas. Súd dodáva, že za poručníka nebolo možné ustanoviť žiadnu fyzickú osobu a zároveň pôvodne navrhované CDR už nemá žiadnu väzbu na maloleťé dieťa, keďže maloleťý sa už dlhší čas nachádza v starostlivosti budúcich osvojitelov. Zároveň súd v zmysle § 58 ods. 1 ZR uložil poručníkovi povinnosť predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloleťého a správy o maloleťom.

24. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku V. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP a zároveň účastníci náhradu trov konania ani nežiadali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava, avšak odvolanie podané procesným opatrovníkom a poručníkom by nebolo právne účinné, pretože títo sa práva podať odvolanie výslovne vzdali do zápisnice na súde po vyhlásení rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.